

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10P/12/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713213525
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5713213525.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

P. O., A.. XX.X.XXXX

P. O., A.. XX.X.XXXX

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, deti rodičov, matky U. O., A.. X.X.XXXX, všetci Š. E. X. H., trvale bytom P., F.E.. M. XX, X. H., S..Č.. W. XXB K. K., B., M. XLA, D., X. O. Q. W. Y. X. Í., v konaní zastúpenej AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom v Martine, E. B. Lukáča 2, IČO: 36 868 108, a otca H. O., A.. XX.X.XXXX, S. W. P., I.. P. X, X. H., maloleté deti bytom ako matka, v konaní o návrhu matky na nahradenie súhlasu rodiča na pobyt maloletých detí v cudzine, takto

rozhodol:

Súd dá v a s ú h l a s namiesto otca na pobyt maloletých detí P. O., A.. XX.X.XXXX Y. P. O., A.. XX.X.XXXX s matkou U. O., A.. X.X.XXXX v D.A., Q. X. O. Q. W. Y. X. Í. na neurčitý čas.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.9.2013 označeným ako „Návrh na zmenu úpravy styku spolu s návrhom predbežného opatrenia a s návrhom na nahradenie súhlasu rodiča na pobyt maloletého dieťaťa v cudzine" matka žiadala, aby súd zmenil rozhodnutie vo veci úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec sa s deťmi bude stretávať počas letných prázdnin, a to v trvaní od 25. júla do 25. augusta nepretržite. Spolu s návrhom navrhovateľka súčasne žiadala o nariadenie predbežného opatrenia do konečného rozhodnutia o zmene úpravy styku otca s deťmi tak, že otec sa bude s deťmi stretávať počas letných prázdnin, a to v trvaní od 25. júla do 25. augusta nepretržite. Súčasne žiadala, aby súd vydal súhlas na pobyt maloletých detí v D., Q. Q. W.. Svoj návrh navrhovateľka zdôvodnila tým, že dňa 7.8.2013 odišla s deťmi na dovolenku do D. s plánovaným dňom návratu 30.8.2013. Matka navrhovateľky utrpela vážny úraz hlavy, ktorý znemožnil a stále znemožňuje navrhovateľke návrat domov z dôvodu starostlivosti o matku. Navrhovateľka informovala otca detí o tom, že z dôvodu starostlivosti o matku bude musieť ostať v D. niekoľko mesiacov, ale otec detí odmietol dať súhlas, pričom obvinil matku z únosu detí. Ako uviedla navrhovateľka v návrhu, dohoda s ním nie je možná, a preto žiadala o vydanie rozhodnutia, ktorým by súd nahradil súhlas druhého rodiča na pobyt maloletých detí v cudzine a zároveň upravil styk otca s deťmi tak, že sa s nimi bude stretávať počas letných prázdnin

nepretržite. Navrhovateľka zároveň žiadala nariadiť predbežné opatrenie do konečného rozhodnutia o zmene úpravy styku otca s deťmi, ktorým žiadala upraviť styk rovnako, ako sa domáha návrhom vo veci samej.

Nakoľko podanie navrhovateľky zo dňa 10.9.2013, doručené súdu dňa 19.9.2013, neobsahovalo zákonom predpísané náležitosti návrhu vo veci samej a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd uznesením č.k. 10P/12/2013-12 zo dňa 8.10.2013 v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. vyzval navrhovateľku, aby svoje podanie doplnila, a tým odstránila nezrovnalosti a neurčitosti svojho návrhu. Súd vyzval navrhovateľku, aby svoj neúplný a neurčitý návrh upresnila, resp. doplnila nasledovným spôsobom: presne uviedla, ako si predstavuje uskutočňovanie odovzdania a prevzatia detí otcom, uviedla, či súhlas s pobytom detí v D. má byť súčasťou predbežného opatrenia alebo či sa o ňom má rozhodnúť až vo veci samej, doplniť návrh tak, aby bolo zrejmé, do kedy má tento pobyt detí v D. trvať a na akej presnej adrese.

Dňa 25.11.2013 bolo súdu doručené podanie navrhovateľky, ktorým doplnila svoj návrh zo dňa 10.9.2013. V doplňujúcom podaní navrhovateľka uviedla, že ohľadom návrhu na úpravu styku otca s maloletými deťmi, berie svoj návrh v tejto časti späť a žiada súd, aby v tejto časti konanie zastavil s odôvodnením, že úprava styku bude ponechaná na vzájomnej dohode rodičov tak, ako tomu bolo doteraz. Navrhovateľka svoj návrh v časti nahradenia súhlasu druhého rodiča na pobyt maloletých detí v cudzine doplnila o presnú adresu pobytu detí počas tohto pobytu a uviedla čas, do kedy má byť tento súhlas vydaný. Nariadeným predbežným opatrením žiadala vydať povolenie na pobyt maloletých detí v D. do konečného rozhodnutia, pričom návrhom vo veci samej žiada vydať súhlas na pobyt maloletých detí v D. na adrese uvedenej v doplnení návrhu na dobu neurčitú. Vzhľadom na späťvzatie navrhovateľky v časti konania o návrhu na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, súd uznesením zo dňa 16.12.2013 konanie v tejto časti zastavil. Následne uznesením č.k. 10P/12/2013 zo dňa 16.12.2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým povolil pobyt maloletých detí s matkou v D. T.o právoplatnosti meritórneho rozhodnutia o jej návrhu na povolenie pobytu maloletých detí v X. O..

Proti tomuto rozhodnutiu podaním došlým súdu dňa 2.1.2014 podal otec odvolanie, ktorým sa súčasne aj vyjadril k návrhu. Vo svojom odvolaní poukázal na okolnosť, že stará matka má viac potomkov, ktorí by sa mohli o ňu starať tak, aby nebol narušený zdravý vývoj detí, ktoré sú vytrhnuté zo svojho sociálneho prostredia. V súvislosti s nižšou frekvenciou stretávania s deťmi poukázal na problémy, ktoré mu pri uvedenom spôsobuje práve matka. Otec tiež spochybnil jednak podmienky, v akých maloleté deti v zahraničí žijú a jednak životný štýl matky, ktorej súčasným druhom je údajne bývalý druh jej matky. Vyslovil otázku možnosti negatívneho vplyvu na správanie jeho detí.

V rámci vyjadrenia k odvolaniu sa matka domáhala potvrdenia uznesenia okresného súdu. Ohľadne ďalších príbuzných matka uviedla, že jej sestra má tri maloleté deti a manžela, pričom sa zároveň stará o starú mamu. Brat je slobodný, ale neovláda angličtinu na komunikatívnej ani písomnej úrovni a keďže matka utrpela F. Y., je potrebné ju zastupovať pri zariaďovaní záležitostí, vrátane lekárov a kontaktu s inštitúciami. Čo sa týka maloletých detí matka uviedla, že tieto v D. navštevujú tanečný krúžok, ako aj ďalšie krúžky, pričom na škole študujú ďalšie jazyky a sú v škole veľmi úspešné.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu odvolania a napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že pobyt maloletých detí v zahraničí povolil do 31.7.2014.

Dňa 16.6.2014 bol súdu opätovne doručený návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd povolil pobyt maloletých detí v zahraničí na dobu neurčitú, nakoľko postoj otca sa nezmenil a za celý čas neprejavil záujem o deti. Čo sa týka zdravotného stavu jej matky, navrhovateľka uviedla, že jej zdravotný stav sa zlepšil, ale výrazne sa nezmenil. Dňa 27.6.2014 má naplánovanú ďalšiu operáciu, po ktorej bude nevyhnutná 24-hodinová starostlivosť, nakoľko nie je schopná žiť nezávisle. Lekári sa vyjadrili, že do stavu, ako bola pred úrazom, by sa mohla dostať za cca štyri roky, pričom nie je isté, či sa do takého stavu skutočne dostane. Vzhľadom na uvedenú situáciu sa navrhovateľka momentálne nemôže vrátiť na Slovensko a v súčasnej dobe si už našla v Londýne aj zamestnanie na pár hodín

týždenne. Čo sa týka vzťahu otca s deťmi matka uviedla, že otec nevyvinul doteraz žiadnu aktivitu, aby sa s deťmi stretol. Keď boli v apríli na Slovensku otec sa s nimi údajne stretol len dvakrát. Navyše deti prišli zo stretnutia s otcom deprimované a nahnevané. Matka zdôraznila, že otec sa o deti nemôže postarať, nakoľko nemá na to finančné prostriedky, ani vytvorené žiadne podmienky na dennodennú starostlivosť o maloleté deti. Ako uviedla, s deťmi nemá vytvorený žiadny vzťah, nakoľko sa o ne nikdy nestaral, pričom ona mu nikdy v stretávaní s deťmi problémy nerobila. Vzhľadom na tragickú udalosť, ktorá sa prihodila matke navrhovateľky, neplánovane sa pobyt v Londýne predĺžil na celý rok, ale vytvorili si tu zázemie. Deti začali navštevovať strednú školu, rôzne krúžky a vytvorili si tu sociálne väzby a priateľstvá. Na pobyt v D. sa podľa jej tvrdenia adaptovali veľmi dobre. V závere uviedla, že deti chcú ostať s matkou v D., kde sa navrhovateľka vzhľadom na udalosť po rozvoде, zlepšenie životných podmienok a ďalší citový a emocionálny vývoj detí, rozhodla zotrvať dlhšie.

Súd po opätovnom preskúmaní návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia na dobu neurčitú dospel k záveru, že v danom štádiu konania nemá dostatočne osvedčené navrhovateľkou konštatované skutočnosti, a preto uznesením č.k. 12P/12/2013-102 zo dňa 24.6.2014 návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Súd vo veci samej nariadil pojednávanie. Matka aj otec zotrvali na svojich postojoch. Matka uviedla, že zdravotný stav jej matky sa postupne zlepšil, ale má veľké problémy s krátkodobou pamäťou a je dezorientovaná. Z uvedeného dôvodu je stále odkázaná na pomoc nejakej dospeléj osoby. Q. D. žijú v jednoizbovom byte, ktorý patrí matke. Navrhovateľka sa pokúšala trvalo zamestnať, ale podarilo sa jej nájsť len prácu ako upratovačka na 6 hodín denne dvakrát do týždňa. V najbližšej dobe by mala nastúpiť na 8-hodinový pracovný úväzok ako opatrovateľka v domove dôchodcov. Deti začali chodiť Q. D. na strednú školu, v ktorej sa veľmi dobre etablovali. Naučili sa plynule hovoriť po anglicky a zapájajú sa do rôznych mimoškolských aktivít. Navštevujú tanečný krúžok, filmový krúžok a ragby. Deti sú na ňu citovo naviazané a chcú s ňou zostať Q. D.. Navrhovateľka nemôže v súčasnosti svoju matku opustiť a nechať ju bez starostlivosti, na druhej strane ona nemôže prísť na Slovensko, nakoľko si všetky odvody odvádza Q. Y. a tam dostáva aj príslušné dávky, na ktoré by na Slovensku nemala nárok. Na preukázanie tvrdených skutočností predložila potvrdenie o navštevovaní strednej školy, potvrdenie o svojom príjme Q. Y. a o zdravotnom stave svojej matky. Otec na pojednávaní uviedol, že podľa jeho názoru deti nemajú v Y. vytvorené vhodné sociálne a materiálne podmienky na pobyt a majú silné sociálne väzby na Slovensku. Pokiaľ ide o stretávanie s deťmi opätovne poukázal na to, že práve matka mu v častejšom stretávaní bránila. Súd na pojednávaní vykonal aj výsluch maloletých detí, ktoré uviedli, že v D. sa im páči a na Slovensko by sa vrátiť nechceli, nakoľko s otcom nemajú vytvorený taký vzťah ako s matkou. Kolízny opatrovník sa po krátkom rozhovore s deťmi vyjadril, že majú silnú citovú väzbu na matku a nechcú sa vrátiť na Slovensko. Sú nadšené školou, ktorú práve navštevujú a majú eminentný záujem túto školu dokončiť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, maloletých detí a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s návrhom a písomnými vyjadreniami rodičov, s ďalšími predloženými listinnými dôkazmi, so psychologickou správou kolízneho opatrovníka, s obsahom rozsudku Okresného súdu Martin o rozvoде rodičov sp. zn. 9C/199/2009, rozsudku Okresného súdu Martin o zvýšení výživného sp. zn. 22P/11/2012 a o informovaní o maloleťom dieťati sp. zn. 22P/80/2013, ako aj s obsahom celého súdneho spisu a zistil nasledujúci skutkový stav:

Rodičia maloletých detí nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9C/199/2009-108 zo dňa 21.10.2010. P. P. Y. P. P. boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na každé dieťa 100 eur mesačne. Styk otca s deťmi nebol upravený a bol ponechaný na dohodu rodičov. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 22P/11/2012 zo dňa 5.11.2012 súd zvýšil výživné na maloleté deti na sumu 140 eur mesačne a rozsudkom č.k. 22P/80/2013 zo dňa 29.4.2013 uložil matke povinnosť informovať otca o podstatných náležitostiach týkajúcich sa detí e-mailovou správou zaslanou vždy posledný deň kalendárneho mesiaca na e-mailovú adresu otca.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení má za to, že návrh matky, aby dal súd namiesto otca súhlas na pobyt maloletých detí s matkou v D. na neurčitý čas, je dôvodný, a preto rozhodol, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Medzi podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine nepochybne patrí aj súhlas rodičov na pobyt maloletých detí v cudzine. Rodičia sa v tejto podstatnej veci nedohodli. Navrhovateľka po úraze svojej matky informovala otca detí o tom, že z dôvodu starostlivosti o ňu bude musieť ostať v D. niekoľko mesiacov, ale otec detí odmietol dať súhlas, pričom obvinil matku z únosu detí. Z potvrdenia o zdravotnom stave vystaveného ošetrovateľom matky navrhovateľky má súd za preukázané, že matka navrhovateľky skutočne utrpela úraz dňa 21.8.2013, v dôsledku ktorého nebola schopná nastúpiť do dnešného dňa do práce. Prejavujú sa u nej príznaky nemotornosti, slabej krátkodobej pamäte, problémy s orientáciou, so sluchom a zrakom, pričom nie je jasné, ako dlho budú tieto príznaky pretrvávajúť. Ako uviedla navrhovateľka v návrhu, dohoda s otcom nie je možná, a preto požiadala o vydanie rozhodnutia, ktorým by súd nahradil súhlas druhého rodiča na pobyt maloletých detí v cudzine.

Otec počas celého konania zotrval na svojom postoji, a to že nesúhlasí s tým, aby deti žili v Londýne, nakoľko tam podľa jeho názoru nemajú vytvorené sociálne a materiálne podmienky a tento pobyt nie je v ich záujme. Súd sa nestotožnil s názorom otca ohľadne posúdenia podmienok, v ktorých žijú deti v Y.. Ako vyplynulo z vyjadrenia matky deti žijú s matkou a starou matkou v D. v jednoizbovom byte, ktorý je vybavený kuchynským kútom, samostatným WC a kúpeľňou. Deti majú poschodovú posteľ a k bytu patrí aj záhrada. Navrhovateľke sa podarilo nájsť si prácu zatiaľ len na skrátený pracovný úväzok, ale v najbližšej dobe by mala nastúpiť na 8-hodinový pracovný čas ako opatrovateľka v domove dôchodcov. Ďalším príjmom do ich domácnosti je podpora v nezamestnanosti, ktorú poberá jej matka v sume 82 libier týždenne a príspevok na bývanie, z ktorého je pokrytá celá úhrada za byt v sume 600 libier mesačne. Deti začali chodiť v D. na strednú školu, v ktorej sa veľmi dobre etablovali a v ktorej dosahujú výborné výsledky, čo potvrdzuje aj potvrdenie zo školy, ktorú deti navštevujú. Deti hovoria plynule po anglicky a ako samé uviedli pri výsluchu bolo pri ne veľmi ťažké učiť sa v slovenčine, nakoľko sa slovenčinu Q. Y. neučili. Okrem toho sa zapájajú do mnohých mimoškolských aktivít, navštevujú rôzne krúžky a majú tam už aj kamarátov. Deti sú na matku silno citovo naviazané, majú s ňou veľmi dobrý vzťah založený na úprimnej komunikácii a emocionálnej blízkosti a chcú s ňou zostať Q. D.. Uvedené potvrdzuje aj psychologická správa kolízneho opatrovníka z pohovoru s maloletými deťmi, ktorého cieľom bolo zisťovanie názoru detí v predmetnej veci.

Otec poukázal na skutočnosť, že voči navrhovateľke vzniesol obvinenie za prečin podvodu, čo preukázal predložením uznesenia povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia, Martin - východ, č.k. ČVS-ORP-1026/OV-MT-2013 zo dňa 24.6.2014 a takisto má vedomosť, že je vyšetrovaná Úradom na ochranu osobných údajov. K tomuto uviedol, že voči navrhovateľke môže byť zahájených niekoľko konaní zo strany rôznych štátnych orgánov, a preto má podľa neho prvoradý záujem odísť z územia Slovenskej republiky do zahraničia. V tejto súvislosti súd udáva, že tieto skutočnosti doposiaľ v konaní preukázané neboli, sú založené len na tvrdeniach otca. Takisto priložené uznesenie o vznesení obvinenia ešte nepreukazuje, že skutočne navrhovateľka skutok, pre ktorý je obvinená, aj spáchala. Navyše navrhovateľka uviedla na pojednávaní, že o vznesenom obvinení ani nemá vedomosť, takže sa súd nepriklonil k názoru otca, že by tieto skutočnosti boli motívom matky na odchod do D..

Čo sa týka vzťahu detí k otcovi, ich vzťah je do značnej miery ovplyvnený skutočnosťou, že otec sa niekoľko rokov z pracovných dôvodov zdržiaval počas týždňa v Bratislave, a tak charakter ich vzájomných vzťahov má kvalitatívne odlišný charakter v porovnaní s matkou. Aj v súčasnej dobe sú v

nepravidelnom kontakte, ako to bolo aj v čase, keď bývali na Slovensku. Ako samé uviedli, zo strany otca pociťujú absenciu záujmu, komunikácie a spolupatričnosti.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností má súd za preukázané, že matku k pobytu v D. dohnali neočakávané skutočnosti, ktoré sú takého charakteru, že jej momentálne neumožňujú trvalý návrat na Slovensko. S ohľadom na silnú citovú naviazanosť detí na matku rešpektujúc aj nimi vyjadrený názor ohľadom ich pobytu v D., je podľa názoru súdu v najlepšom záujme maloletých detí, aby bývali s matkou tam. Ako vyplynulo aj zo správy kolízneho opatrovníka pobyt detí s matkou v zahraničí má pre nich pozitívny vplyv a prínos, obohacuje ich po stránke osobnostnej, vzdelanostnej a sociálnej. Z uvedeného dôvodu odporučil v danom prípade rešpektovať potreby a záujmy maloletých detí, ako aj ich aktuálnu preferenciu života a pobytu s matkou Q. D.. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia a dal súhlas namiesto otca na pobyt maloletých detí s matkou Q. D., Q. X. O.E. Q. W. Y. X. Í. na neurčitý čas.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie možno začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline., trojmo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).